

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції*

У двох частинах

Частина 1

18 травня 2021 р.

Харків

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ХАРКІВСЬКА ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА
АСОЦІАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТУРИСТСЬКОГО
ТА ГОТЕЛЬНОГО ПРОФІЛЮ УКРАЇНИ ПРАВЛІННЯ
АТ «ГОТЕЛЬ ХАРКІВ»
ХАРКІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧУВАННЯ ТА ТОРГІВЛІ

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції*

У двох частинах

Частина 1

18 травня 2021 р.

Харків
ХДУХТ
2021

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803
Р 64

Редакційна колегія:

О.І. Черевко, д-р техн. наук, проф. (відпов. редактор); *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *В.А. Гросул*, д-р екон. наук, проф. (заст. відпов. редактора); *О.В. Михайлова*, канд. екон. наук (відпов. секретар); *Т.В. Андросова*, канд. екон. наук, проф.; *Н.М. Гаркуша*, канд. екон. наук, проф.; *І.О. Давидова*, д-р екон. наук, проф.; *Н.С. Краснокутська*, д-р екон. наук, проф.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *Т.С. Пічугіна*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Л. Савицька*, д-р екон. наук, проф.; *Н.Г. Ушакова*, канд. екон. наук, проф.; *Т.В. Шталь*, д-р екон. наук, проф.; *Л.М. Яцун*, д-р екон. наук, проф.; *А.О. Колесник*, канд. техн. наук, доц.; *О.М. Жданович*, начальник Видавництва університету.

Рекомендовано до видання вченою радою ХДУХТ, протокол № 9 від 18.02.21 р.

Розвиток харчових виробництв, ресторанного та готельного господарств і торгівлі: проблеми, перспективи, ефективність : Міжнародна науково-практична конференція, 18 травня 2021 р. : [тези у 2-х ч.] / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]. – Харків : ХДУХТ, 2021. – Ч. 1. – 231, [XIX] с.

ISBN

Перша частина містить тези доповідей із бухгалтерсько обліку, аналізу та аудиту, питань фінансово-кредитної системи України, економіки, підприємств харчування та торгівлі, міжнародної та мережної економіки, маркетингу, фінансів, менеджменту й готельно-ресторанного бізнесу. Велику увагу приділено науковим основам гуманітарної підготовки фахівців підприємств харчових виробництв і торгівлі, а також інформаційним технологіям у науці та навчальному процесі.

Збірник розраховано на наукових і практичних працівників, викладачів вищої школи, які здійснюють підготовку фахівців для харчової та переробної промисловості, торгівлі, ресторанного, готельного та туристичного господарства, економіки та підприємництва, митних, податкових і економічних служб, фінансових установ, а також для аспірантів, магістрантів і здобувачів вищої освіти.

УДК 640.4:658.6/9
ББК 65.431.1+65.422-803

Видається в авторській редакції

© Харківський державний університет
харчування та торгівлі, 2021

ISBN

Т.О. Ставерська, канд. екон. наук, доц. (ХДУХТ, Харків)

ПОЗИЦІОНУВАННЯ УКРАЇНИ В ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕЙТИНГАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Трансформаційні процеси, викликані глобалізацією економіки, об'єктивно потребують адаптації національної економіки до стандартів, вимог, трендів та принципів функціонування сучасної глобальної економічної системи.

У 2019 році Україна втратила дві позиції в Індексі глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index) Всесвітнього економічного форуму й опустилася на 85-те місце з 141 країни. Основний регрес зафіксовано у сфері фінансових систем, в якій рейтинг опустився на 19 позицій – до 136-го місця, й у сфері охорони здоров'я – на 9 позицій, до 101-го місця. Також погіршилися показники впровадження ІКТ – із 77-го на 78-ме місце, макроекономічної стабільності – зі 131-го на 133-те місце та інноваційних можливостей – із 58-го на 60-те місце.

На початку 2021 р. Україна зайняла 3-тє місце (з кінця) в рейтингу 60 найбільш інноваційних країн світу від агентства Bloomberg (одного з провідних американських постачальників фінансової інформації), посівши 58-ме місце. У порівнянні з 2020 роком Україна опустилася на 2 рядки вниз. Найвищий показник наша країна має в галузі патентної активності й займає 36-те місце, а найгірший – у розвитку сектору досліджень і розробок (R&D) – 59-те місце з 60.

У світовому рейтингу «Глобальний інноваційний індекс 2020» Україна покращила свій минулорічний результат на 2 сходинки, посівши 45-те місце, здобувши +20 позицій в освіті та +10 в R&D. Україна також зберегла 2-ге місце серед країн із доходом нижче середнього.

За показником індексу інвестиційної привабливості, який двічі на рік вимірює Європейська Бізнес Асоціація, за першу половину 2019 р. Україна набрала 2,85 бала з 5 можливих та опинилася у негативній площині. Для порівняння, показник попереднього періоду становив 3,07 та демонстрував нейтральне ставлення інвесторів до бізнес-клімату країни. Результати опитування вказують на відчутне погіршення настроїв бізнесу. Так, під час минулої хвилі опитування кількість незадоволених інвестиційним кліматом складала 40%, зараз їх кількість зросла до 57%. Відсоток задоволених поточним станом також зменшився, наразі тільки 19% топ-менеджерів вважають бізнес-середовище сприятливим, натомість наприкінці 2018 р. таких було 25%.

Індекс економічної свободи щорічно розраховується Wall Street Journal і Heritage Foundation. В основі розрахунку Індексу – 12 факторів,

які є основою економічної свободи, згрупованих у категорії: 1) верховенство права; 2) рівень втручання уряду (податковий тягар, державні витрати та фіскальне здоров'я); 3) ефективність регулювання (свобода бізнесу, свобода праці та монетарна свобода); 4) відкритість ринку (свобода торгівлі, свобода інвестування та фінансова свобода). На початок 2020 р. Україна посіла 134-те місце зі 180 в рейтингу, входячи в категорію країн «В основному невеликі» і займаючи останнє 45-те місце в європейському регіоні. Її загальний бал 54,9 значно нижче регіональних і світових середніх, при цьому найнижчі бали країна отримала за показниками: свобода інвестиційної та фінансової діяльності (категорія – відкриті ринки), найвищі – фіскальне здоров'я і податковий тягар. Серед чинників, які гальмують підняття України в рейтингу, називаються застарілий трудовий кодекс, надмірна бюрократія, що перешкоджає збільшенню інвестицій, велика кількість непрацюючих кредитів в банках і нерозвинений ринок капіталу. Із позитивних починань уряду згадуються повернення кримінальної відповідальності за незаконне збагачення і земельна реформа. Регрес стався в рейтингу інновацій – мінус 4 позиції, і тепер Україна посідає 47-ме місце із 129. Також у 2019 р. Україну вперше включили до рейтингу кращих країн для інвестицій і бізнесу (49-те місце із 67) і рейтинг країн з найкращою якістю життя (62-ге місце із 70).

Аналіз фінансово-економічного стану України з позицій глобальних індексів дає змогу стверджувати, що тренд розвитку української держави здебільшого є регресивним, веде Україну до групи країн «третього світу». Структурно-інноваційна перебудова економіки потребує значних коштів, тому нагальним завданням є створення сприятливих умов для залучення прямих іноземних інвестицій. Обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку України починаючи з 2015 р. різко зменшується, головними інвесторами залишаються Кіпр, Німеччина і Нідерланди. Обсяг ПІІ в Україну у вигляді акціонерного капіталу на 1 липня 2019 р. становив 33,724 млрд грн, що на 2,6% перевищує показник на початок року. При цьому значна кількість іноземних інвесторів виходить з нашого ринку внаслідок несприятливого інвестиційного клімату.

За умови реалізації глобальних стратегічних завдань друге десятиліття ХХІ ст. має стати для України періодом прискореного зростання. А реалізація політики трьох «І»: інновацій, інвестицій та інтеграції, – створить об'єктивні передумови для входження країни до лідерів світової економіки. Україну очікує оптимістичне майбутнє тільки за умов невідкладного формування відповідного привабливого інноваційно-інвестиційного клімату, встановлення спільних «правил гри» для всіх суб'єктів підприємницької діяльності й безумовного забезпечення стабільного законодавства.

Наумова Т.А., Топоркова О.В. Організаційно-методичні аспекти обліку на підприємствах е-бізнесу	184
Нестеренко І.В., Ковалевська Н.С. Особливості моделювання облікової політики в мережі інформаційних технологій	186
Панфілова Я.А. Форми фінансового забезпечення інноваційного розвитку малого та середнього бізнесу	188
Ставерська Т.О. Позиціонування України в інноваційно-інвестиційних рейтингах глобалізації	190
Тарасова Т.О., Черчата А.О. Формування інформаційного генотипу підприємства	192
Топоркова О.В., Янчева І.В. Аналіз та оцінка рівня економічної безпеки підприємства	194
Янчева Л.М., Акімова Н.С. Інтегрована звітність як інноваційна модель публічної звітності	196
Янчева Л.М., Нестеренко О.О. Нормативне забезпечення аудиту інтегрованої звітності	198

Секція 7. НАУКОВІ ОСНОВИ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ І ТОРГІВЛІ

Артюгін А.В., Русанов М.В. Фізична культура як частина загальної культури людства.....	200
Варипасєв О.М., Міносян А.С., Юрченко Л.І. Тоталітаризм як цивілізаційний феномен	202
Варипасєв О.М., Міносян А.С., Юрченко Л.І. Традиції харчування козацького війська	204
Ков'ях І.І. How to manage time in web-based learning (Як керувати часом у процесі вебнавчання?).....	206
Колесник А.О., Мануєнкова О.О. Стимулюючі питання та завдання, їх роль у розвитку невідготовленого іноземного мовлення студентів	208
Лемешева Н.А. З історії управлінської думки і бізнесу кінця XIX – початку XX ст.	210
Лисак Н.О. Соціально-психологічні аспекти особистості	212
Міносян А.С., Варипасєв О.М., Юрченко Л.І. Глобальні проблеми сучасності: реалії сьогодення	214
Муравйова О.М., Крупей М.І. Альтернативні технології у викладанні української мови на підготовчому відділенні для іноземних громадян.....	216

Наукове видання

**РОЗВИТОК ХАРЧОВИХ ВИРОБНИЦТВ,
РЕСТОРАННОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВ І ТОРГІВЛІ:
ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ**

*Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції*

У двох частинах

Частина 1

18 травня 2021 року

Відповідальні за випуск: Т.М. Афоніна,
О.М. Жданович

Техн. редактор Л.Ю. Кротченко

Комп'ютерна верстка Т.В. Шеремет

План 2021 р., поз. 5/

Підп. до друку 14.05.2021 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.

Ум. друк. арк. 15,6. Тираж 30 прим.

Видавець і виготівник

Харківський державний університет харчування та торгівлі.

Вул. Клочківська, 333, Харків, 61051

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4417 від 10.10.2012 р.